

Inspeksjonsrapport

Inspeksjonsrapport nummer: 2009.034.I.MVATR Dato for inspeksjonen: 29.10.2009

Informasjon om kontrollert virksomhet

Navn: Senja Avfall IKS	Virksomhetens org.nr.: 931 004 816
Adresse Botnhågen, 9300 Finnsnes	Virksomhetens telefon: 77 85 06 50
Kommune/kommunenr.: Lenvik/1931	Bransjenr. (NACE-kode): 38.110 Innsamling av ikke-farlig avfall

Tilstede under inspeksjonen

Fra virksomheten: Are Lorentsen (daglig leder) Bernt Karolius (driftssjef) Dag Simonsen (HMS/kvalitetsleder)	Fra Fylkesmannen: Evy Jørgensen Per Kristian Krogstad
---	---

Rapportens innhold

Rapporten beskriver de avvikene og anmerkningene som ble konstatert under inspeksjonen.

Følgende hovedtema ble kontrollert:

- Mottakskontroll avfall
- Utslippskontroll luft

Resultater fra inspeksjonen

- Ingen avvik
X Kontrollen avdekket 2 avvik i forhold til regelverket
X Det er gitt 1 anmerkninger

Oppfølging etter kontrollen

- Ingen tilbakemelding
X Virksomheten plikter å rette avvikene. Fylkesmannen pålegger virksomheten å gi en skriftlig tilbakemelding med bekreftelse på at forholdene er brakt i orden og redegjøre for de gjennomførte tiltakene. Frist for skriftlig tilbakemelding er: 15.1.2010

Pålegg om skriftlig tilbakemelding er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 49. Vedtaket kan påklages innen tre dager etter at pålegget er mottatt, jf. forvaltningslova § 14. En eventuell klage bør grunngis og skal sendes Fylkesmannen.

Varsel om tvangsmulkt

Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt en tilbakemelding innen fristen med bekreftelse på at avvik er rettet, vil Fylkesmannen fatte vedtak om tvangsmulkt, jf. produktkontrollloven § 13 eller forurensningsloven § 73.

Tvangsmulkten vil starte etter en nærmere fastsatt frist. Kommentarer til varselet sendes til Fylkesmannen innen 2 uker etter at denne rapporten er mottatt.

Kontrollgebyr

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen, jf krav i *forskrift om begrenning av forurensning* (forurensningsforskriften) § 39-6 "Gebyr for kontroll av inntil en dags varighet i virksomheter med tillatelse".

Virksomheten ble på kontrolldagen varslet om at det ville bli fattet vedtak om fastsetting av en gebyrsats for gjennomføring av kontrollen.

Ved kontroll i virksomheter med tillatelse skal det betales gebyr etter faste satser basert på virksomhetens risikoklasse. Risikoklasse fastsettes i tillatelsen. Dersom en virksomhet i henhold til tillatelser gitt før 1. januar 2007 er plassert i en bestemt kontrollklasse skal denne plasseringen gjelde som risikoklasse. Virksomheter som ikke er plassert i risikoklasse betaler gebyr som risikoklasse 4.

Botnhågen forbrenningsanlegg er plassert i risikoklasse 2.

Risikoklasse 1	kr	19 200
Risikoklasse 2	kr	14 400
Risikoklasse 3	kr	11 100
Risikoklasse 4	kr	4 300

Definisjoner

Avvik:

Overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen, for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter hjemlet i disse lovene eller krav og vilkår fastsatt i dispensasjoner.

Anmerkning:

Forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Tvangsmulkt:

Myndighetene har mulighet til å vedta tvangsmulkt for å sikre at ulovlige forhold rettes. En tvangsmulkt kan gis som et engangsbeløp eller være løpende inntil forholdet er rettet.

Avvik

Følgende avvik ble konstatert under Fylkesmannen i Troms sin inspeksjon:

X **Avvik 1: Mottakskontrollen av avfall fungerer ikke tilfredsstillende**

Avvik fra:

- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), § 10-5 Registrering og kontroll av mottatt avfall.
- Tillatelse etter forurensningsloven til forbrenning av avfall til Senja Avfall IKS, datert 22.11.2004 med senere endringer.

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

FORBRENNING AV ULOVLIG AVFALL

X a) Mottakskontrollen er ikke tilstrekkelig til å hindre forbrenning av avfall som ikke er tillatt å forbrenne.

Kommentarer:

Virksomheten har en skriftlig rutine for mottak av avfall til forbrenning (prosedyre 720). Den beskriver en visuell grovkontroll ved henting av avfall i containere, og videre visuell kontroll i forbindelse med tømning i silo. Etter dette vil det være forbrenningsoperatøren som styrer kran/grabb og som er siste ledd for ytterligere visuell kontroll før avfallet tømmes i sjakta til forbrenning.

Kontroll av avfall fra ukjente kunder skjer på bakgrunn av muntlig orientering om hva avfallsleveransen inneholder. Eventuell videre kontroll vurderes ut fra nødvendighet. Det er ikke beskrevet hva som utløser krav om videre kontroll. Det settes ikke krav om skriftlig beskrivelse fra kunden (*eventuelt utført av vektoperatør på bakgrunn av muntlig beskrivelse fra kunden*) i tilfelle det blir nødvendig med senere dokumentasjon, og der det viser seg at det ikke er overensstemmelse mellom beskrivelse og faktisk innhold etter påfølgende visuell kontroll og tømning i silo.

Prosedyren viser videre til at utsikten fra kontrollrommet kun gir et overblikk, og er ikke å betrakte som en godkjenning av avfallet som går inn i ovnen. Vi stiller da spørsmål ved hvordan virksomheten endelig "godkjenner" avfallet som går inn i ovnen – altså kvalitetssikrer i forhold til krav i utslippstillatelse og forskrift for å unngå at det brennes ulovlig avfall eller f. eks i forhold til mengdebegrensninger for forbrenning av farlig avfall (innblandingsprosent). Tømningen direkte i silo og sjakt kan derfor sies å utgjøre et usikkerhetsmoment i kontrollen med å sikre at det ikke brennes ulovlig avfall i ovnen.

Vi har videre ikke fått dokumentert:

- Skriftlige rutiner som beskriver kontroll av avfall som ikke er tillatt å forbrenne
- Skriftlige rutiner for farlig avfall til forbrenning (hvilke typer som er tillatt osv). Virksomheten har imidlertid skriftlige rutiner for mottak av farlig avfall som skal mellomlagres for videre transport til annen lovlig sluttbehandling.

b) Virksomheten har hatt hendelser med forbrenning av ulovlig avfall.

Kommentarer:

X c) Virksomhetens avviksbehandling er mangelfull for oppfølging av hendelser med forbrenning av avfall som ikke er tillatt å forbrenne.

Kommentarer:

Senja Avfall IKS har skriftlige rutiner for avviksrapportering, behandling og oppfølging. Beskrivelsen er generell for alle områder med krav om internkontroll. Den er likevel ikke spesifikk på avvik relatert til oppfølging av hendelser med forbrenning av avfall som ikke er tillatt å forbrenne (f. eks. med referanse til liste for hvilke avfallstyper det ikke er tillatt å forbrenne, og hvilke avfallstyper og mengder farlig avfall det er tillatt å forbrenne). Se også pkt. a over og e under).

d) Systemet for registrering av mengdene med mottatt avfall fordelt på leverandørene er mangelfullt.

Kommentarer:

ANSVARSFORHOLD/OPPLÆRING

X e) Personell som gjennomfører mottakskontroll av avfall på virksomheten, har ikke god nok oversikt over hvilke avfallstyper som det ikke er tillatt å forbrenne.

Kommentarer:

Virksomheten opplyser at det finnes en kopi av utslippstillatelsen for forbrenningsanlegget i anleggets kontrollrom som er tilgjengelig for forbrenningsoperatørene.

Vi fant det imidlertid ikke dokumentert gjennom skriftlige rutiner og med henvisning til og aktiv bruk av referanselister eller utslippstillatelsen, hvordan mottakskontrollen sikrer at det ikke brennes avfall som det ikke er tillatt å brenne.

Utslippstillatelsen tillater forbrenning av et begrenset antall typer farlig avfall. Det er viktig at personell som skal håndtere disse kan kjenne igjen de aktuelle typer farlig avfall og vet hvilke krav som settes i tillatelsen (og forskriften) til forbrenningen. Aktuelle krav er for eksempel maksimal tillatt årlig mengde, innblandingsprosent osv og korrekt temperatur (f. eks skal temperaturen ved forbrenning av avfall med innhold av halogenerte forbindelser økes til 1100 °C).

X f) Opplæringen av personell som skal gjennomføre aktiviteter knyttet til mottakskontrollen av avfall, er mangelfull.

Kommentarer:

Det ble ikke dokumentert at det er foretatt (foregår) systematisk intern opplæring på mottakskontroll f. eks med tanke på informasjon om hvilke avfallstyper det er tillatt og ikke tillatt å brenne og hvordan de skal kjenne igjen denne typen avfall, spesielt der hvor det ikke er god nok beskrivelse av avfallet.

g) Virksomheten har uklare ansvarsforhold for gjennomføring av mottakskontroll av avfall og intern/ekstern rapportering av resultatene fra kontrollen.

Kommentarer:

Annet grunnlag for avviket:

X **Avvik 2: Utslippskontrollen til luft er mangelfull**

Avvik fra:

- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), § 10-15, § 10-21 og vedlegg3
- Tillatelse etter forurensningsloven til forbrenning av avfall til Senja Avfall IKS, datert 22.11.2004

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

OVERSKRIDELSER AV UTSLIPPSGRENSENE

X a) Utslippene til luft for følgende komponenter har overskredet grensene i tillatelsen i 2008-2009: Dioksin, HCl og NO_x

Kommentarer:

Virksomhetens rapport av 22.05.09 etter 8 måneders ordinær drift (*fra 15.9.2008*) viser at det har vært utslipp over grensene i tillatelsen for dioksin, HCl og NO_x. Disse overutslippene er avviksbehandlet i og med at det er iverksatt undersøkelser og tiltak for å stoppe overutslippene. Dioksinoverskridelsene forklares med mangel på aktivt kull på prøvedagen som igjen skyldtes problemer med en ustabil nivågiver. Virksomheten forklarer overskridelsene av NO_x med defekt i en trykklufttørrer, og at videre at nivået deretter stabiliserte seg under konsesjonsgrensen etter desember 2008.

Månedrapportene viser imidlertid overskridelser også i mars, april og mai 2009.

Ukerapporten for uke 42 i 2009 viser også overskridelser for HCl og NO_x. Målingene for uke 42 viser overskridelser over grensen på 200 mg/Nm³ for 5 av ukens 7 dager (*gjennomsnittsmåling over døgnet*). Samme rapport viser også overskridelser av HCl for 4 av 7 dager.

Vi finner det ikke dokumentert at disse øvrige overutslippene er avviksbehandlet. Vi oppfatter derfor utslippskontrollen for utslipp til luft å ha mangler og til ikke å være konsistent. Se også pkt b) under.

X b) Virksomheten har mangelfulle rutiner for å følge opp overskridelser av utslippsgrensene til luft i tillatelsen.

Kommentarer:

Vi har ikke fått dokumentert at det eksisterer skriftlige rutiner for hvordan overutslipp til luft skal rapporteres og følges opp både internt i organisasjonen og til forurensningsmyndighetene.

X c) Virksomheten har utilstrekkelige rutiner for å sikre at temperaturen i forbrenningsgassen er minst 850 °C (1100 °C ved forbrenning av farlig avfall).

Kommentarer:

Vi har ikke fått dokumentert at det eksisterer skriftlige rutiner for å sikre at temperaturen økes til 1100 °C dersom det brennes farlig avfall som inneholder mer enn 1 % halogenerte forbindelser, uttrykt som klor. I tilfelle virksomheten ikke vil brenne farlig avfall av denne kategorien eller at de tekniske spesifikasjoner av anlegget hindrer en forsvarlig forbrenning, må det etableres rutiner som sikrer avvising av denne typen avfall. Videre må mottakskontrollen fungere slik at den kan sortere ut avfall som inneholder eller kan mistenkes å inneholde mer enn 1 % halogenerte forbindelser.

REPRESENTATIVE MÅLINGER

e) Utslippsmålinger til luft er ikke gjennomført årlig for følgende komponenter som er angitt med utslippsgrenser i tillatelsen: _____

Kommentarer:

f) Utslippsmålingene til luft har ikke blitt gjennomført ved representative produksjons- og driftsforhold ved virksomheten.

Kommentarer:

g) Målestedene gir ikke representative målinger av utslippene til luft.

Kommentarer:

KVALITETSSIKRING AV MÅLINGENE

h) Prøvetaking og analyser av utslipp til luft utføres ikke etter anerkjent standard. Virksomheten har ikke framlagt dokumentasjon på at metodene som benyttes, gir like gode og pålitelige resultater som anerkjent standard.

Kommentarer:

i) Prøvetaking og analyser av utslipp til luft utføres ikke av akkrediterte instanser.

Kommentarer:

X j) Utslipp som er høyere enn utslippsgrensene i tillatelsen, blir ikke tatt med i beregningen av totale årlige utslipp.

Kommentarer:

Vi har ikke fått dokumentert at utslipp høyere enn utslippsgrensene blir tatt med i beregningen av totale årlige utslipp.

Vi har videre ikke fått dokumentert at det er utarbeidet skriftlige rutiner for rapportering av måleresultatene. En slik rutine kunne da også inneholde prosedyre for hvordan virksomheten rapporterer overutslipp som del av de totale årlige utslipp.

X k) Måleusikkerheten til utslippsmålingene til luft er ikke angitt i måleresultatene.

Kommentarer:

Måleusikkerheten i de årlige konsesjonsmålingene er angitt i rapportene fra Molab AS som utfører målingene og analysene, men vi kan ikke finne at disse er formidlet gjennom årsrapportene. Det er altså viktig at disse måleusikkerhetene også følger med egenrapporteringene (årsrapportene til Altinn), og angitt i kommentarfeltet til verdiene for de enkelte parametrene eventuelt som vedlegg til rapporten. Måleusikkerheten for de kontinuerlige målingene skal også angis på samme måte.

Utslippstallene skal altså være kvalitetssikret og måleusikkerheten skal være dokumentert og vurdert.

KALIBRERING/VEDLIKEHOLD/KONTROLL AV MÅLEINSTRUMENTER

Virksomheten opplyser at det er inngått avtale med FLSmidth om jevnlig (hver 6. måned) service og kalibrering av kontinuerlige måleinstrumenter for utslipp til luft. Det er dokumentert at siste dato for slik service og kalibrering er 10.11.2009 for multikomponentmåler (ABB, Cemas ACF-NT), lasergassmåler (Norsk Elektro Otik, LaserGas II O2) og optisk støvmåler (Durag, D-R 300-40). Siste servicedato for flowmåler (Durag, FL 100) er 12.11.2009.

Det er ikke dokumentert at det er utarbeidet skriftlige rutiner for å sikre (administrere) en jevnlig kontroll, vedlikehold og kalibrering av kontinuerlige måleinstrumenter.

l) Kontinuerlige måleinstrumenter for måling av utslipp til luft blir ikke kalibrert/vedlikeholdt/kontrollert minst hver 12. mnd eller i samsvar med anbefalingene fra leverandørene av instrumentene.

Kommentarer:

X m) Temperaturmålerne for måling av temperatur i forbrenningsgassen, blir ikke kalibrert/vedlikeholdt/kontrollert i samsvar med anbefalingene fra leverandørene av målerne.

Kommentarer:

Det er ikke dokumentert at det er utarbeidet rutiner for kalibrering og kontroll av temperaturmåler i ovn/forbrenningsgassen. Kan heller ikke dokumentere at det er utført slikt arbeid.

ANSVARSFORHOLD/OPPLÆRING

n) Virksomheten har uklare ansvarsforhold for gjennomføringen av utslippskontrollen til luft.

Kommentarer:

o) Opplæringen av personell som skal gjennomføre aktiviteter knyttet til utslippskontrollen til luft, er mangelfull.

Kommentarer:

X p) Virksomheten har uklare ansvarsforhold for gjennomføring av intern/ekstern rapportering av resultatene fra utslippskontrollen til luft. Overskridelser av utslippsgrensene i tillatelsen blir ikke rapportert til myndighetene.

Kommentarer:

Virksomheten har i varierende grad rapportert overutslipp til Fylkesmannen (jf. f. eks. manglende rapportering for overutslipp for ukemålinger uke 42). Det er ikke dokumentert at det er utarbeidet skriftlige rutiner for når og hvordan rapportering skal skje.

Det er utarbeidet en generell rutine for avviksregistrering, men spesielt for utslippskontroll.

Vi har heller ikke fått dokumentert at overskridelsene er avviksregistrert (rapportert internt) og behandlet. Utskrifter vi fikk tilsendt forut for kontrollen viser en avviksregistrering på høyt utslipp av NO_x den 25. og 26.4.2009 som følge av en defekt temperaturgiver. Månedsrapporten for april 2009 viser også dette overutslippet, men i tillegg også overutslipp 6 andre dager i tillegg. Disse er så vidt vi kan se ikke avviksregistrert. Avviket for 25. og 26. 4 antas derfor å gjelde for den defekte temperaturgiveren og ikke for overskridelsen som sådan. Overutslipp av HCl er heller ikke avviksregistrert.

X Annet grunnlag for avviket:

- Vi fikk ikke dokumentert ved hvilke nivåer som utløser alarmer ved kontinuerlige målinger. Det er videre ikke dokumentert at det er laget skriftlige rutiner som viser hvilke handlinger eller reaksjoner som iverksettes ved alarmer og om disse avviksbehandles. Videre om det skjer en rutinemessig testing av alarmfunksjonene.
- Virksomheten opplyser at daglig leder er ansvarlig for oppfølging og rapportering (eksternt gjennom Altinn) av utslippsmålinger (f. eks årlige konsesjonsmålinger) utført av eksterne konsulenter (Molab AS). Dette er ikke beskrevet i skriftlige rutiner (når, hvem og hva som skal rapporteres).
- TOC-måler ble opplyst å være ute av drift. Tilbakemelding må angi hva som gjøres for å sikre seg kontinuerlige målinger av TOC.

VIRKSOMHETEN HAR IKKE UTSLIPP TIL VANN FRA FORBRENNINGSPROSESSEN

Avvik 3: Utslippskontrollen til vann er mangelfull

Avvik fra:

- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), § 10-17, § 10-24 og vedlegg3
- Tillatelse etter forurensningsloven til forbrenning av avfall til (navn på virksomhet), datert xxx

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

OVERSKRIDELSER AV UTSLIPPSGRENSENE

a) Utslippene til vann for følgende komponenter har overskredet grensene i tillatelsen i 2008-2009:

Kommentarer:

b) Virksomheten har mangelfulle rutiner for å følge opp overskridelser av utslippsgrensene til vann i tillatelsen.

Kommentarer:

REPRESENTATIVE MÅLINGER

c) Utslippsmålinger til vann er ikke gjennomført årlig for følgende komponenter som er angitt med utslippsgrenser i tillatelsen: _____

Kommentarer:

d) Utslippsmålingene til vann har ikke blitt gjennomført ved representative produksjons- og driftsforhold ved virksomheten.

Kommentarer:

e) Målestedene gir ikke representative målinger av utslippene til vann.

Kommentarer:

KVALITETSSIKRING AV MÅLINGENE

f) Prøvetaking og analyser av utslipp til vann utføres ikke etter anerkjent standard. Virksomheten har ikke framlagt dokumentasjon på at metoden som benyttes, gir like gode og pålitelige resultater som anerkjent standard.

Kommentarer:

g) Prøvetaking og analyser av utslipp til vann utføres ikke av akkrediterte instanser.

Kommentarer:

h) Utslipp som er høyere enn utslippsgrensene i tillatelsen, blir ikke tatt med i beregningen av totale årlige utslipp.

Kommentarer:

KALIBRERING/VEDLIKEHOLD/KONTROLL AV MÅLEINSTRUMENTER

j) Vannmengdemålerne blir ikke kalibrert/vedlikeholdt/kontrollert minst hver 12.mnd eller i samsvar med anbefalingene fra leverandørene av instrumentene.

k) Prøvetakingsutstyr for måling av utslipp til vann, blir ikke kalibrert/vedlikeholdt/kontrollert i samsvar med anbefalingene fra leverandørene av utstyret.

Kommentarer:

ANSVARSFORHOLD/OPPLÆRING

l) Virksomheten har uklare ansvarsforhold for gjennomføringen av utslippskontrollen til vann.

Kommentarer:

m) Opplæringen av personell som skal gjennomføre aktiviteter knyttet til utslippskontrollen til vann, er mangelfull.

Kommentarer:

n) Virksomheten har uklare ansvarsforhold for gjennomføring av intern/ekstern rapportering av resultatene fra utslippskontrollen til vann. Overskridelser av utslippsgrensene i tillatelsen blir ikke rapportert til myndighetene.

Kommentarer:

Annet grunnlag for avviket:

Anmerkninger

Fylkesmannen har følgende anmerking:

Avfallsforskriften kapittel 10 vedlegg III pkt 6 setter krav om at " Kontinuerlig måling av CO-utslipp til luft skal sikres spesielt, om nødvendig ved anskaffelse av beredskapsmåler." Det innebærer at det skal være målinger og ikke beregninger av CO-utslippene. Det er ikke åpnet for unntak fra kravet om kontinuerlig måling av CO, f. eks for en periode i forbindelse med svikt i måler. I utslippstillatelsen til anlegget er det også satt et krav om beredskapsmåler. I tillatelsen har vi ikke spesifisert nærmere spesifikasjonene til en beredskapsmåler, men det forutsettes at den kan gjøre kontinuerlige målinger av CO med en forsvarlig målesikkerhet.

Virksomheten har tidligere tatt dette opp med Fylkesmannen og foreslått en enklere løsning. Vi har beklageligvis ikke svart virksomheten på denne henvendelsen.

Som følge av at vi ikke har avdekket at det så langt har vært drift uten målinger av CO, tar vi disse forholdene opp som en anmerking. Vi gjør imidlertid oppmerksom på kravet i forskriften om måling og ikke beregning av utslippsverdiene for CO.

Virksomheten må derfor gi oss en tilbakemelding hvordan det skal sikres at det skjer en kontinuerlig måling av CO ved f. eks svikt i CO-måler.

Andre kommentarer:

I tilbakemeldingen til denne rapporten ber vi om også å få tilsendt:

- Kopi av flytskjema – ovn-reanseanlegg osv med øyeblikksdata
- Samlet driftstid med overskridelse av utslippsgrenser fordelt på utslippskomponent.
- Opplysninger om ved hvilken temperatur slås sperre på for å hindre innmating av avfall (jf. krav om 850 °C og 1100 °C)
- Utskrift som viser hendelser med temperaturer under 850 °C siste 12 måneder
- Driftstid på støttebrenner siste 12 måneder
- Ny analyse av TOC i aske/slagg (3 % / 5 % grensen)
- Ny analyse av innhold av stoffer i aske og flygeaske (filterstøv)